

CAN – Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Box 70412, 107 25 Stockholm

Telefon 08-412 46 00, Fax 08-10 46 41, can@can.se, www.can.se

2005-04-14

PRESSMEDDELANDE

Högst alkoholkonsumtion i Skåne och lägst i Norrland

Eleverna i årskurs 9 i Skåne län har högst årlig alkoholkonsumtion. Där finns också flest elever som druckit smuggelsprit, köpt sprit i utlandet och fått olika alkoholdrycker från föräldrarna.

Lägst alkoholkonsumtion och lägst erfarenhet av narkotika redovisades av eleverna i norra Sverige.

Detta framgår av 2004 års rapport från CANs årliga drogvaneundersökningar bland elever i årskurs 9. ^{a)}

Inledning

Sedan 1971 har årliga undersökningar genomförts av skolungdomars alkohol-, narkotika-, tobaks- och sniffningsvanor. Undersökningarna har utförts på riksrepresentativa urval i årskurs 9. Undersökningarna har genomförts som anonyma gruppenkäter i klassrummen. I 2004 års undersökning deltog 5 414 elever i årskurs 9. Bortfallet på grund av individuell frånvaro vid undersökningstillfället var 15 %.

Genom att slå ihop svaren från 2002, 2003 och 2004 års undersökningar kan resultaten redovisas uppdelade på regioner. Regionerna består av Stockholms län, Skåne län, Västra Götalands län, samt övriga landet uppdelade i tre regioner, södra, mellersta och norra Sverige ^{b)}.

Vissa begrepp som förekommer, t ex *intensivkonsumtion* och *alkoholkonsument*, kan behöva förklaras närmare.

Intensivkonsumtion. innebär att man dricker alkohol motsvarande minst en halv halvflaska sprit eller en helflaska vin eller 4 burkar starköl eller samma mängd blanddrycker (t ex cider och alkoholisk) eller 6 burkar folköl vid samma tillfälle.

Alkoholkonsument. För att bli klassificerad som alkoholkonsument i föreliggande undersökning är det tillräckligt att vederbörande "en gång om året eller mer sällan" dricker antingen ett glas öl (gäller ej lättöl), 2 cl av s k blanddrycker, 2 cl vin eller 2 cl sprit. Denna definition har erhållits genom att kombinera den lägsta konsumtionsfrekvensen i frågeformuläret med den lägsta konsumtionskvantiteten för varje dryck. Alla personer som svarat på frågan om frekvensen och kvantiteten för de drycker som ingått har klassificerats som alkoholkonsumenter eller icke-konsumenter.

^{a)} *Skolelevers drogvvanor 2004* (Hvitfeldt, Rask, Andersson och Hibell: Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning).

^{b)} *Södra Sverige:* Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge och Hallands län; *Mellersta Sverige:* Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarna och Gävleborgs län; *Norra Sverige:* Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Resultat

Alkohol. Undersökningen visar att det finns stora regionala skillnader i Sverige när det gäller genomsnittskonsumtionen av alkohol bland elever i årskurs 9. Alkoholkonsumtionen var högre i Skåne län jämfört med övriga landet. Lägst var konsumtionen i norra Sverige. I varje region var pojkarnas konsumtion högre än flickornas, men i Skåne svarade flickorna att de dricker mer än pojkarna i Stockholms län och norra Sverige.

När det gäller intensivkonsumtion var skillnaderna mellan de olika delarna av Sverige inte lika stora. I samtliga regioner utom i norra Sverige var det dock fler pojkar än flickor som intensivkonsumerade en gång i månaden eller oftare.

Erfarenheten av hembränt och smuggelsprit skilde sig mellan olika delar av landet. Det var vanligast att ha druckit hembränt i de norra och mellersta delarna av Sverige medan erfarenheten av smuggelsprit var störst i Skåne.

Det fanns även regionala skillnader när det gäller varifrån eleverna fått tag i alkohol. Det var betydligt vanligare bland skåneungdomarna att ha köpt alkohol i ett grannland. Det var även vanligare bland eleverna i Skåne att ha fått alkoholdrycker från sina föräldrar.

Tobak och narkotika. Skillnaderna mellan de olika regionerna är små när det gäller andelen rökare. Även beträffande snusning var skillnaderna små, bortsett från flickorna i norra Sverige där en betydligt större andel än i resten av landet uppgav att de snusar.

Det var relativt små skillnader när det gäller erfarenheten av narkotika, men andelen pojkar som prövat narkotika var något större i Stockholms och Skåne län jämfört med övriga delar av landet. Det var även vanligare att såväl pojkarna som flickorna haft möjlighet att pröva narkotika i dessa delar av landet. Minst var andelen i de norra delarna av landet, såväl när det gäller narkotikaerfarenhet som möjligheten att pröva narkotika.

En elektronisk version av detta pressmeddelande samt hela rapporten finns att ladda ner från CANs hemsida (www.can.se).

UPPLYSNINGAR OM UNDERSÖKNINGEN LÄMNAS AV:

Thomas Hvitfeldt 08-412 46 09
Björn Hibell 08-412 46 07, 070-514 15 08

CAN, Box 70412, 107 25 STOCKHOLM. Tel: 08-412 46 00. Fax: 08-10 46 41

Indikatorer på drogvanor i olika regioner i Sverige, efter kön. Värdena är genomsnittsvärden för åren 2002-2004. ^{a)}

Pojkar	Stockholms län	Västra Götalands län	Skåne län	Södra Sverige	Mellersta Sverige	Norra Sverige	Riket
Genomsnittskonsumtion i dl 100% alkohol/år	28	42	52	44	34	26	37
Intensivkonsumtion av alkohol någon gång per månad eller oftare	23	29	30	32	27	17	26
Druckit hembränt de senaste 12 månaderna	18	25	20	26	30	30	24
Druckit smuggelsprit de senaste 12 månaderna	14	23	31	25	15	8	19
Köpt sprit i ett grannland	1	2	11	3	1	1	3
Köpt blanddrycker i ett grannland	1	3	10	2	1	1	3
Fått starköl från föräldrar (med lov)	6	10	16	12	8	5	10
Fått sprit från föräldrar (med lov)	7	9	13	10	8	5	9
Fått blanddrycker från föräldrar (med lov)	12	21	25	22	17	11	4
Röker	20	20	22	24	21	18	18
Snusar	21	26	22	26	24	22	21
Har använt narkotika	10	7	10	7	7	5	7
Haft möjlighet att pröva narkotika ^{b)}	27	23	28	23	23	16	20

Flickor	Stockholms län	Västra Götalands län	Skåne län	Södra Sverige	Mellersta Sverige	Norra Sverige	Riket
Genomsnittskonsumtion i dl 100% alkohol/år	24	31	33	28	27	23	27
Intensivkonsumtion av alkohol någon gång per månad eller oftare	20	23	25	26	25	21	23
Druckit hembränt de senaste 12 månaderna	18	28	25	30	33	35	26
Druckit smuggelsprit de senaste 12 månaderna	14	21	29	20	13	9	18
Köpt sprit i ett grannland	1	3	8	1	0	0	2
Köpt blanddrycker i ett grannland	2	2	8	2	0	0	2
Fått starköl från föräldrar (med lov)	8	9	13	12	8	5	5
Fått sprit från föräldrar (med lov)	8	9	15	11	8	4	8
Fått blanddrycker från föräldrar (med lov)	18	24	32	29	21	14	2
Röker	30	32	29	32	32	30	30
Snusar	5	6	3	5	7	14	8
Har använt narkotika	8	8	8	7	7	6	7
Haft möjlighet att pröva narkotika ^{b)}	27	24	27	22	22	19	22

a) Stockholms län pojkar n=1 548, flickor n=1 534; Västra Götalands län pojkar n=1 380, flickor n=1 309; Skåne län pojkar n=1 179, flickor n=1 187; Södra Sverige pojkar n=1 440, flickor n=1 376; Mellersta Sverige pojkar n=1 357, flickor n=1 276; Norra Sverige pojkar n=1 170, flickor n=1 164.

b) Endast de som ej använt narkotika. Stockholms län: pojkar n=1 502, flickor n=1 505. Västra Götalands län: pojkar n=1 324, flickor n=1 278. Skåne län: pojkar n=1 181, flickor n=1 162. Södra Sverige: pojkar n=1 448, flickor n=1 339; Mellersta Sverige: pojkar n=1 333, flickor n=1 404. Norra Sverige: pojkar n=1 159, flickor n=1 152.